

ליל שבת קודש פרשת וירא ה'תשס"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על גודל מעלת מדת הענוה, על פי הפסוק וירא אליו ה' וגו', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, כתיב בפרשת השבוע (בראשית י"ח) וירא אליו ה' באלני ממרא והוא יושב פתח האהל כחום היום, ויש לומר שפסוק זה מלמד אותנו לימוד נפלא במדת הענוה, ואיך שזוכין לגילוי שכונה על ידי מדת הענוה באמת, כי הנה עיקר שלימות הענוה, שלא יחשוב שכבר יושב בתוך שערי הקדושה, וכאילו הוא אדם השלם באמת, רק תמיד ידמה לעצמו כאילו יושב מבחוץ דקדושה לגמרי, ורוצה ליכנס עכשיו מחדש, וכמו שגילה רבינו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו'), שגם גדולי הצדיקים שזוכין לעשות תשובה באמת, אין עומדים אף פעם על מדריגה אחת, רק תמיד עושים תשובה על תשובה, ועושים תשובה על מה שלא השיגו אתמול את גדולת הבורא יתברך שמו, כמו שהם משיגים אותו היום, נמצא שכל ימיהם בתשובה, וזה עיקר שלימות מדת הענוה, שלא יחשוב שכבר הגיע לאיזה מדריגה והשגה גבוהה, רק תמיד יחשוב כאילו עומד מבחוץ על פתח הקדושה, ורוצה ליכנס, וכמו שפירש הרבי ר' אלימלך זי"ע (ליקוטי שושנה קמ"ב) את הפסוק (תהלים ק"ח) פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה י"ה, שהצדיקים תמיד מבקשים מהשם יתברך, שיופתח להם שערי הקדושה ליכנס בתוכם, כי נדמה להם שהם עומדים בחוץ לגמרי, שזהו פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה י"ה, ועל זה אומר הפסוק מיד אחר כך, "זה" השער לה' צדיקים יבואו בו, שזה גופא השער ליכנס אל תוך הקדושה, כשחושבים שעומדים מבחוץ לגמרי, עיין שם בדבריו הקדושים, וכך ראו תמיד אצל רבינו"ל, שאחר כל ההשגות הגבוהות שזכה להשיג, היה בוכה ומתחנן לפני השם יתברך, "איך זוכים להיות יהודי", כי היה נדמה לו כאילו עדיין לא השיג כלום, וכל זה נקרא ענוה באמת.

והנה כשאדם זוכה למדת הענוה באמת, אין הם"מ יכול לשלוט בו, כי עיקר אחיזת הם"מ הוא רק כשיש ישות וגיאות באדם, ואז הם"מ נאחז באותו ישות וגיאות, ויכול להפיל אותו, אבל כשאדם אינו כלום, ואין לו שום ישות כלל, אזי אין להם"מ שום מקום לאחוז בו, ולכן מובא בספרי קבלה (ע' בספר שערי הלשם חלק ב' סי' י"ד) ענו"ה בגימטריא סמא"ל, כי מי שיש בו ענוה אמיתית, אין כח להם"מ לשלוט בו והוא מבטל הם"מ לגמרי, ולהיפוך עמל"ק בגימטריא ר"ם, כי עיקר אחיזת עמלק שהוא הם"מ, הוא במי שדעתו רם עליו ויש בו ישות וגיאות, ועל כן המן הרשע שהוא

מזרע עמלק, כשראה מרדכי יושב בשער המלך, אמר (אסתר ה') וכל זה איננו שוה לי וגו', כי זה היה עיקר גדולת מרדכי הצדיק, שהיה לו מדת הענוה באמת, ותמיד היה נדמה לו שהוא יושב רק בשער המלך, והוא מחויב דקדושה לגמרי, וכמו שכתוב כמה פעמים במגילת אסתר (פרק ב' פסוק י"ט ופסוק כ"א ועוד) ומרדכי יושב בשער המלך, ולכן אמר המן הרשע שהוא הס"מ, וכל זה איננו שוה לי בכל עת אשר אני רואה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך, כי ידע שעל ידי מדת הענוה של מרדכי הצדיק לא יוכל לו.

אבל גם במדת הענוה צריכין לזיזהר מעצת הס"מ, שלא יכשיל אותנו בענוה פסולה, ולא יחשוב שאינו עבודתו חשוב ויקר בעיני השם יתברך, כי אף על פי שמדת הענוה גדולה מאד, אבל בבוא לעסוק בעבודת ה', צריכין לאחוז קצת במדת הגבהות, ולהרים לבו אל ה', וכמו שכתוב אצל יהושפט (דברי הימים ב' י"ז) ויגבה לבו בדרכי ה', שבדרכי ה' ועבודתו יתברך, צריכין להגביה את הלב (ליקומי מוהר"ן חלק ב' סי' קכ"ח), כי אם ישתמש אז במדת הענוה, אזי יתשל מעבודתו יתברך, ולא יעשה כל מה שיכול, נמצא שהוא ענוה פסולה, על כן בבוא לעסוק בעבודת ה' צריך להשתמש בעזות וגאווה דקדושה, ולעשות את כל מה שביכולתו בעבודתו יתברך, ושאר כל הזמן ישתמש במדת הענוה, לידע שהוא עדיין עומד מבחויץ על פתח הקדושה, ומצפה ליכנס אליו יתברך, ואז יזכה לדביקות אמיתי בו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

והנה כל זה יש מרומז בפסוק הראשון שבפרשת השבוע, (בראשית י"ח) וירא אליו ה' באלני ממרא הוא יושב פתח האהל כחום היום, כי הנה אברהם אבינו היה שלם במדת הענוה, וכמו שכתוב (שם פסוק כ"ז) ואנכי עפר ואפר, ואברהם ידע איך להשתמש עם הענוה בקדושה, שתמיד היה מדמה לעצמו שיושב רק על פתח הקדושה, ומצפה ליכנס לבפנים, אבל בעסקו בעבודת ה', היה מתלבש בגבהות דקדושה, והיה עושה כל מה שיכולתו בשביל קדושת שמו יתברך, ועל ידי זה שני מדות אלו נתגלה אליו השכינה, שזהו וירא אליו ה', היינו גילוי שכינה, באלני ממרא, "באלני" אותיות "ב' איל"ן", כי איל"ן בגימטריא צ"א כמנין שני שמות הוי"ה אדנ"י, שם הוי"ה מורה על רוחניות אלקותו יתברך והשגות עולם הבא, שהוא יתברך היה הוה ויהיה, ושם אדנ"י מורה על אדנותו יתברך בעולם הזה, מלשון אדי"ן, ולפעמים מקדימים שם הוי"ה לשם אדנ"י, ולפעמים מקדימים שם אדנ"י לשם הוי"ה, והם מרומזים על שני דרכי ענוה הנ"ל, בשעת עסק אדם ברוחניות אלקותו יתברך, והשגות עולם הבא, המרומז בשם הוי"ה ברוך הוא, עליו לזכור שהוא עומד רק על פתח הקדושה, ועדיין נמצא בעולם הזה שהוא השם אדנ"י, ולא יגביה לבו חס ושלום, אבל בשעה שהוא נמצא בעסקי עולם הזה,

והבעל דבר רוצה להפילו שאין עבודתו חשוב ויקר בעיניו יתברך, אזי עליו להרים לבו בעבודת ה', ולדבוק בשם הוי"ה ברוך הוא, ולכן "באלני" מרמוז על שני עבודות אלו, שהם "ב' איל"ן היינו ב' צירופי הוי"ה אדנ"י, שכל זה נקרא דרך התשובה, להיות בקי ברצוא ובקי בשוב, המבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו'), שהוא ענין תשובה, ותשובה על תשובה הנ"ל.

וזהו באלני ממר"א, כי ממר"א בגימטריא אפ"ר, המרמוז על ענוותנותו של אברהם אבינו שאמר ואנכי עפר ואפר, וגם ממר"א בגימטריא מעמל"ק (עם הכולל), כי זה מה שהציל אותו מעמלק, שהוא הס"מ הרוצה להכשיל אדם בגיאות חס ושלום, וזהו, והוא יושב פתח האהל, היינו שתמיד נדמה לו שרק יושב על פתח הקדושה ומצפה ליכנס, וכמוכא בספר הקדוש "נועם אלימלך" (פרשת וירא) אף שהיה אברהם צדיק גדול, אף על פי כן החזיק עצמו בהכנעה גדולה, שעדיין יושב בפתח והתחלה של הקדושה, דאהל רמוז על הקדושה וכו' עיין שם, וזהו כח"ם היו"ם (עם הב' תיבות) בגימטריא ענו"ה וגם בגימטריא סמא"ל כנ"ל, כי אף על פי שהיה בו מדת הענוה, אבל בשעה שבא לעסוק בעבודת ה', היה לבו בוער כאש לזהם וכחום היום, לעשות רצונו יתברך בלבב שלם, ובזה ביטל את כח הס"מ לגמרי, והשם יתברך יוכיניו להגיע אל מדת הענוה בשלימות, ולעשות תשובה אמיתית, עדי נוכח לעלות ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת וירא ה'תשס"ח

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מאבידת בת מלך מעשה א' דף ז', עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל ממשך לספר, אחר כך הקיץ משנתו ושאל להמשרת: היכן אני בעולם? כי כך ראוי להיות מנהג יראי ה', שתכף בבוקר בהקיץ, קודם שיתחיל שום דבר, יזכור מיד בעלמא דאתי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' נ"ד), שזהו מה שנתקן לנו מקדמונינו, לומר תיכף ומיד בבוקר, בפתחו את עיניו, מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמתו בחמלה, רבה אמונתך, כי בזה האדם

מתחיל היום בדביקות הבורא יתברך שמו, ואז שאר כל היום נגרר אחריו, וכמאמר הרבי ר' זושא מהאניפולי זי"ע, על הפסוק (במדבר ט"ו) מראשית עריסותכם תתנו לה' תרומה לדורותיכם, עריסותכם הוא מלשון עריסה ומטה, שמראשית קימתכם מהמטה בבוקר, כבר תתנו תרומה לה', ותקשר כל היום לעבודתו יתברך, וכמו שאמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' רל"ח), כשמגיע היום אני מוסר כל תנועות שלי של כל היום אליו יתברך, שיהיו כל התנועות שלי ושל בני, ושל התלויים בי שיהיו הכל כרצונו יתברך וכו', עיין שם, ובדרך זה אדם מקשר כל ימיו אל השם יתברך

וסיפר לו המעשה, (היינו המשרת סיפר להשני למלך המעשה, ואמר לו) שאתה ישן זמן מרובה מאד זה כמה שנים, כי אם אין מוח האדם ער לעבודת השם יתברך, בדביקות ובהתלהבות כראוי, אזי נחשב כאילו הוא ישן כל ימיו ושנותיו, וכמו שאומר רביז"ל (ליקוטי מוה"ר חלק א' סי' ס) שיש בני אדם שישנים את ימיהם, ואף שגדמה להעולם שהם עובדים את השם, ועוסקים בתורה ובתפלה, אף על פי כן כל עבודתם אין להשם יתברך נחת מהם, כי נשאר כל עבודתם למטה, ואין יכול להתרומם ולהתעלות למעלה, כי עיקר החיות הוא השכל, כמו שכתוב (קהלת ו): "החכמה תחיה את בעליה", וכשהעבודה היא עם שכל, משימין בה חיות שתוכל להתעלות, אבל כשנופל לבחינת מוחין דקמנות, בחינת שינה, אין יכול להתעלות למעלה, עיין שם, ולכן הקפידו חכמינו הקדושים ואמרו (אבות ג) שינה של שחרית, ויין של צהרים, ושיחת הילדים, וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ, מוציאים את האדם מן העולם, כי כל אלו הדברים מורים שהמוח של אדם ישן, ואינו מתעורר לעבודת השם יתברך, כי מיד שאדם מתעצל לקום בבוקר ממטתו, וישן עד שעה מאוחרת, זהו סימן שהמוח שלו בשינה ובקמנות, ומחמת זה אין לו חשק ורצון לקום בבוקר ולצאת מן המטה, וזה גורם לו אחר כך לשתות יין של צהרים, כי שותה ומשתכר כדי לברוח ממצאיאות החיים, ומבלה שאר כל היום עם שיחת ילדים, וישיבת בתי כנסיות של עמי הארץ, כי אין לו במה לבלות הזמן שלו, וזה נקרא "קיצור ימים", כי לא נשאר מכל היום שלו רק כמה דקות ספורות שאולי פעל בהם דברים טובים, מה שאין כן הקם מוקדם בבוקר, ונוהר מלשתות שום משקה המשכר, וכן אינו מבלה זמנו עם שיחת ילדים, או ישיבה עם עמי הארץ, יש לו "אריכות ימים" אמיתי, כי כל יום ויום זוכה למלאות עם טוב הרבה, והוא שכרו לעד ולנצח נצחים, וזהו עוצם מעלת הזוכה להתפלל בבוקר תפלת וותיקין, כי אז יש לפניו יום ארוך מאד למלאות עם הרבה טוב אמיתי ונצחי, ולכן העיקר תמיד לעורר את המוחין משינתן, וללמוד תורה בחיות כראוי, וכן להתפלל בהתעוררות ובדביקות גדולה, ובפרט להתבודד עמו יתברך, כי אין דבר שמעורר האדם מן השינה כמו ההתבודדות עמו יתברך, שמפרש כל שיחתו לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, ואז רואין שהוא

ער, ונפשו כוספת לעלות ולהתדבק בו יתברך, ואז יזכה לחיים טובים וארוכים בדביקות השם יתברך, אשרי לו.

ואני הייתי מתפרנס מהפירות, והיה מצער עצמו מאד, כי התלמידים של הצדיק מתפרנסים מן הפירות שלו, היינו מן התורות וההתחזקות שלו, אפילו אם אין הצדיק נמצא אצלם ממש, כי תמיד מחפשים בספריו הקדושים, וחוזרים על דיבוריו הקדושים, ובוה יש להם חיות כל ימיהם, והוא כענין שאומר רביז"ל (ספר המדות אות צדיק סי' ל"ג) בזכות הצדיק תלמידיו מתפרנסים, כי הצדיק משפיע להם שפע ברוחניות ובגשמיות, וכל זמן שאדם מחזיק עצמו ביחד עם הצדיק, לא יחסר לו כלום, והשם יתברך יזכנו להיות מקורבים לצדיקים אמיתיים, ולקבל מהם לימודם הנפלאה, עדי נזכה להיות קשורים ודבוקים בו יתברך תמיד מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת וירא ה'תשס"ח

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש ג"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רי"ג המדבר מן השם סא"ל המסתיר אדם מן המיתה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש ג"י, רביז"ל אומר, דע שיש שם, שכשהקדוש ברוך הוא רוצה להסתיר ולכסות את האדם מן הבעל דבר, להציל אותו ממות שנגזר עליו, אזי הוא מסתיר ומכסה אותו בזה השם, ואזי הבעל דבר משוטט ומחפש סביבות זה האדם לבקש לו מקום שיוכל להכנס תחת המסתר והמכסה להזיק לזה האדם, אך תיכף כשמביט עליו נסתלק, ואין לו כח מחמת זה השם, אבל דע שכשחם ושלום, מוצא מקום ליכנס תחת המסתר והמכסה לשלוט על האדם, אזי אדרבא מקבל עוד הבעל דבר יותר כח מזה השם, וזה בחינת מה שכתוב בזה הקדוש (פנחס רל"ו): 'שראה פינחס המ"ם של מות משוטט אז', היינו כי המ"ם היא בחינת המ"ם המשוטט סביב סביב כנ"ל:

ודע שהשם הנ"ל, הוא שם סא"ל, ויוצא מפסוק (תהלים ל"ב): א'תה ס'תר ל'י מראשי תבות, והמ"ם של מ'צר תצרני הוא בחינת המ"ם הנ"ל בחינת הס"מ המשוטט סביב המכסה והמסתר הנ"ל, לשלוט על האדם כנ"ל, ואם, חס ושלום, מוצא מקום לשלוט, אזי מקבל יותר כח מזה השם, כי נצטרף המ"ם להשם סא"ל הנ"ל, ונעשה צירוף שמו סמאל, על כן צריך להפסיק בין תיבות אתה סתר ל'י, לתיבת מצר, כדי שלא לעשות צירוף שמו חס ושלום, ואזי כששולט על האדם, חס ושלום, ומקבל עוד כח מזה השם כנ"ל, אזי נעשה מהשם הנ"ל, ס'וף א'דם ל'מות (ברכות י"ז): שהוא ראשי תיבות שם סא"ל הנ"ל, אבל כשמשמרין את עצמן בכח השם הנ"ל, אזי השם הנ"ל הוא מכסה ומסתר, בחינת אתה סתר ל'י, וגם מצר תצרני ותשמרני, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה כאן סוד נפלא מנסתרות הבריאה, שיש שם קדוש ששומר אדם מן המיתה, והוא השם סא"ל, שיוצא מראשי תיבות הפסוק (תהלים ל"ב) א'תה ס'תר ל'י, ששם זה מסתיר ומכסה על האדם, ואינו מניח המוות לגשת אליו, ושם זה בגימטריא צ"א, כמנין שם שני שמות הוי"ה אדנ"י, שהוא ענין קישור וייחוד עולם הבא בעולם הזה, כי שם הוי"ה ברוך הוא, מורה על רוחניות אלקותו יתברך המתגלה בעולם הבא, ושם אדנ"י הקדוש מורה על אדנותו יתברך המתגלה בעולם הזה, ועיקר עבודת האדם, לקשר שני שמות אלו ביחד, ולמצוא רוחניות אלקותו יתברך בתוך כל פרטי עולם הזה, ואז הוא שמור ומוסתר מן המיתה, כי הדביקות בו יתברך, הוא עיקר החיים, וכמו שכתוב (דברים ד') ואתם הדביקים בהוי"ה אלקיכם "חיים" כלכם היום, ולכן השם הקדוש סא"ל עולה בגימטריא צ"א כשני שמות אלו, כי מיד שאדם מקשר רוחניות בגשמיות, ומוצא אלקותו יתברך בכל מקום, אזי נתקיים בו א'תה ס'תר ל'י, שהוא מוסתר ומכוסה תחת צל כנפיו יתברך, ואין המיתה יכול לגשת אליו כלל.

אבל היצר הרע שהוא הס"מ, שממנו בא המיתה והפירוד מאלקות חס ושלום, מנסה תמיד ליכנס תחת המכסה הזה, ולצרף האות מ"ם אל השם הקדוש הנ"ל, כי אות מ"ם מורה על מ'יתה, ומיד שנצטרף מ' אל שם סא"ל הנ"ל, נעשה צירוף שמו סמאל"ל, ואז שולט הפירוד והמיתה חס ושלום, וכמו שכתוב בזוהר הקדוש (פינחס רל"ז): שראה פינחס בשעת המגיפה שהאות מ"ם משוטטת ופורחת באויר להמית לישראל חס ושלום, וחטף פינחס האות מ', וצירף אותו לשמו פינחס שגימטריא ר"ח כמנין יצח"ק, ונעשה צירף רמ"ח שהוא גימטריא אברה"ם, ובזה המתיק את הדינים והמיתה מעל ישראל, שזוהו (במדבר כ"ה) ויקח רמ"ח בידו וכו', עיין שם כל זה בדברי הזוהר הקדוש, ולכן כשהקדוש ברוך הוא רוצה לכסות ולהגן על האדם מן המיתה,

הוא מכסה אותו עם השם סא"ל, ואינו מניח הס"מ לגשת אליו, והוא על ידי שמשפיע עליו מוחין קדושים, שיזכה בכל עת לייחד שני שמות הנ"ל ביחד הוי"ה אדנ"י, ואז נתקיים בו (תהלים ל"ב) א'תה ס'תר ל'י, מצר תצרני וגו', שהוא שמור ונצור מכל מיני צר ויסורין, ועל כן בשעה שאומרין הפסוק הנ"ל אתה סתר לי וגו', צריכין להפסיק ולהפריד קצת בין תיבות "אתה סתר לי", לתיבת "מצר", כדי לא לעשות צירוף שמו סמא"ל חס ושלום, ושלא יהיה לו שליטה, ושלא יהפוך שם סא"ל הנ"ל לצירוף ס'זף א'דם ל'מות חס ושלום, על כן אשרי האדם המדביק עצמו בו יתברך, ומכל פרטי הבריאה מנסה לקשר רוחניות בגשמיות, ולייחד שני שמות קדושים הוי"ה אדנ"י ביחד, כי אז יהיה מכוסה ומוסתר תחת צל כנפי השכינה, ויהיה נשמר מכל רע, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (בראשית י"ח) והוי"ה אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה, ויש להבין, למה הקדים הפסוק הקדמה זאת, וה' אמר המכסה אני מאברהם וגו', ולא גילה לו הקדוש ברוך הוא מיד ענין הפיכת סדום ועמורה? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי אברהם אבינו היה צריך מכסה ומסתור שלא יגיע אליו המוות והאבדון שנגזר על אנשי סדום ועמורה, כי אברהם היה התיקון של כל הדורות הקודמים, שכחשו ובעטו באלקותו יתברך, החל מדור אנוש, ואחר כך דור המבול, ואחר דור הפלגה, שכולם עשו פירוד באלקותו יתברך, והפרידו בין רוחניות וגשמיות, בין רוחניות עולם הבא וגשמיות עולם הזה, ולכן נעקרו ונאבדו מן העולם, מה שאין כן אברהם אבינו עשה להיפוך, שהוריד את השכינה בעולם, והודיע לכולם שרוחניות אלקותו יתברך נמצא בזה העולם הגשמי ממש, וכמו שכתב רש"י (בראשית כ"ד פסוק ז) שעד אברהם היה הקדוש ברוך הוא נקרא "אלקי השמים", אבל משבא אברהם נקרא "אלקי הארץ", עיין שם, ולכן היה צריך לשמירה עליונה, שלא יאחו בו המוות והפירוד של הס"מ חס ושלום, וזהו, וה' אמר המכסה אני מאברהם וגו', שהקדוש ברוך הוא אמר שהוא המכסה על המוות מאברהם שלא יוכל לשלוט בו חס ושלום, וזהו והוי"ה אמר דייקא, כי חכמינו הקדושים אומרים (מזבא ברש"י לקמן בראשית י"ט פסוק כ"ד) כל מקום שנאמר והוי"ה, פירושו הוא ובית דינו, היינו השם הוי"ה והשם אדנ"י שהוא ענין בית דינו (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ז), כי זה היה כל עיקר עבודתו של אברהם אבינו לייחד שני שמות אלו, ולהוריד רוחניות אלקותו יתברך בזה העולם הגשמי, ולכן זכה לשמירה ומכסה על ידי השם סא"ל, שעולה בגימטריא צ"א כמנין שני שמות הנ"ל, וזה כיסה והגין עליו מהס"מ שהגביר אז המוות בעולם, וזהו "המכסה" אני מאברהם, "המכס"ה" (עם הכולל) עולה בגימטריא סמא"ל, כי ה' ובית דינו כביכול כיסו על אברהם אבינו שלא ישלוט בו המ' של מוות, שהוא

המ' של הם"מ, על ידי השם סא"ל שהוא שמירה ממוזת, ועל ידי זה תיקן אברהם אבינו את כל הדורות הקודמים, שגם כן מרומזים בראשי תיבות ה'מכסה א'ני מ'אברהם, שהם ראשי תיבות ה'פלגה א'נוש מ'כול (כמובא בספר הקדוש "מגלה עמוקות" על פסוק זה), וזהו שמסים הפסוק "אשר אני עושה", היינו מה שאני נמצא גם כאן למטה בעולם העשייה, כי על ידי שמגלים ומפרסמים אלקותו יתברך כאן למטה בעולם הגשמי, נתבטלים כל הכפירות והאפיקורסות, ומתגלה האמונה בעולם, והשם יתברך יזכינו להגיע אל שלימות האמונה, ולהיות מכוסה ומוסתר מכל רע, עדי נזכה לראות בהתגלות אלקותו יתברך לכל באי עולם, במהרה בימינו אמן ואמן.

